

PROGRAMA

ELECCIONS 2007

MUNICIPALS I AUTONÒMIQUES

CONSELL D'EIVISSA
PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

PSOE

eivissa
PEL canvi

1

CULTURA

EDUCACIÓ

PATRIMONI

JOVENTUT

ESPORTS

Cultura

Preàmbul Per a un govern progressista la cultura ha de constituir una prioritat. Aquest fet és especialment remarcable a societats com l'eivissenca, on els canvis socioeconòmics han estat d'unes grans dimensions. En molts aspectes, el fet que Eivissa s'organitzi al voltant del monocultiu turístic no afavoreix ni la cohesió social ni una dinàmica cultural positiva. En aquest sentit, constitueix una responsabilitat de les institucions el fet d'ajudar a promoure una oferta cultural que doni satisfacció a les necessitats d'una societat com la nostra.

Perquè es pugui articular una política cultural com Eivissa necessita, caldrà, així mateix, el pressupost suficient per poder-la portar a terme. En aquest sentit, serà necessari que dins el conjunt de les institucions existeixi la consciència que la cultura constitueix una prioritat per a la nostra societat, i, per tant, és una prioritat dins el nostre programa de govern.

Programa

- 1 Realització d'un Pla Cultural Insular**, a quatre anys vista. Aquest PCI s'ha d'elaborar al principi de la legislatura i ha de ser aprovat pel Ple de Consell Insular d'Eivissa.
- 2 Creació d'infraestructures.** En aquesta propera legislatura ens proposem de crear les següents infraestructures culturals a l'illa d'Eivissa:
 - **Creació d'una nova Biblioteca Insular.** Això no ha d'anar en detriment de la xarxa de Biblioteques existent. Aquesta nova biblioteca hauria de tenir aules d'estudi i un horari més ampli, amb atenció especial als estudiants universitaris i a tots aquells que tenen necessitat d'usar la biblioteca.
 - Millorar i ampliar la xarxa de biblioteques ja existent, amb millors horaris i amb més recursos per al seu funcionament. Incloure-hi mediateques.
 - Creació d'una **Filmoteca insular.** Hem vist com recentment es creava a Eivissa un festival de cinema, en el qual s'inverteixen molts diners, quan ni tan sols hi ha una filmoteca. Aquesta ha de servir per assegurar la posada

en marxa de cicles de cinema clàssic i de qualitat. Al voltant de la filmoteca, caldrà desenvolupar una tasca educativa per als més joves, en connexió amb l'àmbit de l'Educació. S'haurien d'establir acords, per exemple, amb la Filmoteca de Catalunya per poder visionar també el seu fons.

- Creació de **centres culturals** als pobles d'Eivissa on encara no n'hi ha. Allí on n'hi ha, caldrà dotar-los amb el personal necessari. En els casos en què se'n creïn de nous, es farà per manera d'aprofitar, per a la seua ubicació, els edificis ja existents.

- Creació d'una **Escola de Teatre**. Tenint en compte que a Eivissa han proliferat els grups de teatre amateur, cal articular una escola de teatre on les actrius i els actors puguin formar-se.

- Creació de **museus en viu** a cases pageses, on es portin a terme treballs tradicionals del camp eivissenc i que serveixin per transmetre aquestes feines i coneixements a les escoles i al turisme, i a la ciutadania en general.

- Creació d'un **Museu marítim**. Tenint en compte la tradició marinera d'Eivissa i la pèrdua de moltes de les activitats associades, seria interessant d'establir-hi un museu d'aquestes característiques.

3 Promoció cultural. La promoció cultural resulta fonamental per a la dinàmica cultural de l'illa d'Eivissa.

- Totes les activitats de caire cultural han de tenir una difusió suficient, amb impresos, llocs clarament identificats i promoció a través d'internet.

- Crear una web, coordinada pel Consell, on hi apareguin totes les activitats culturals que es facin a Eivissa, tant del propi Consell, com dels municipis com d'entitats privades, a fi i efecte que tothom pugui sebre les activitats ja programades, per poder-hi participar, o bé per poder-ne programar que no se solapin les unes amb les altres.

- Activar i dinamitzar les funcions i activitats dels museus existents, apropant-los a la societat i als centres d'ensenyament.

- Promoure les tradicions populars locals a les festes dels pobles, que sovent estan poc representades.

- Potenciar a les festes el caire mediterrani de la nostra cultura. Eivissa compta amb les condicions adequades perquè es puguin organitzar festes que constitueixin un referent per al conjunt de la Mediterrània. A tal efecte, s'han d'assegurar els intercanvis amb altres llocs i altres tradicions culturals de la nostra part del món.

- Creació d'abonaments a través de targetes per a majors i estudiants de cara a la participació en les activitats culturals (cinema, espectacles públics, música, teatre...).
- Donar suport a les empreses o associacions dedicades a la producció i promoció de la cultura.
- Promoure un concurs literari de perfil alt que pugui ser un referent a la nostra part del món.
- Promoure l'associacionisme cultural, a través d'ajuts i de suport des de les institucions.
- Creació d'una Setmana del Patrimoni, programa educatiu promogut pel Consell i per l'Ajuntament, perquè tot l'alumnat d'Eivissa tenguí informació suficient sobre què representa que la ciutat d'Eivissa sigui patrimoni de la Humanitat.

4 Creació de nous organismes culturals. A fi i efecte que la política cultural eivissenca esdevengui més dinàmica, calen les iniciatives següents:

- Creació d'una **comissió de publicacions** al CIE per evitar casos de protagonisme injustificat o situacions similars que se n'encarregui d'establir els criteris per a una política de publicacions i de distribucions del Consell.
- Creació de la figura del **dinamitzador cultural**, persones amb formació, capacitat d'interacció amb la gent i vocació de treballar amb grups de persones heterogenis. Caldrà una coordinació amb les persones que se n'encarreguin de la dinamització cultural als municipis.
- Elaboració d'un **Pla de Turisme cultural**. El turisme cultural i de natura és una bona alternativa al turisme de sol i platja. Calen guies de patrimoni cultural, de paratges naturals, mercats d'artesanía... Fer un catàleg patrimonial o completar els ja existents i dotar informació sobre el patrimoni de l'illa.
- Creació d'un **banc de dades d'iniciatives culturals** a nivell insular, que permeti fer fluir la informació sobre les iniciatives portades a terme a cadascun dels municipis i al propi Consell Insular d'Eivissa.

5 Política lingüística. Les prioritats, a nivell de política lingüística, seran les següents:

- Avaluar els dèficits en l'ús lingüístic, per àmbits, i, a partir d'aquí, promoure polítiques lingüístiques concretes per fer avançar l'ús del català en els àmbits on el procés de normalització lingüística sigui més feble.
- Garantir la recepció dels canals autonòmics de Catalunya i del País Valencià, per complir amb la Llei de Normalització Lingüística de les Illes Balears.
- Incentivar la retolació en llengua catalana.
- Incentivar la normalització lingüística a les empreses: factures, formularis, etiquetatge...
- Incentivar la formació en llengua catalana dins els diferents municipis.
- Facilitar l'aprenentatge de la llengua catalana dins tots els àmbits.
- Assegurar que el Reglament Lingüístic del CIE garanteixi que tota la ciutadania pugui ser atesa en llengua catalana.
- Que el funcionariat compti amb una formació lingüística adequada.
- Que els consellers /les conselleres comptin amb formació en català (caldria un compromís per part de tothom que no compte amb aquesta formació per treballar per aconseguir-la tan aviat com sigui possible).
- Assegurar la recepció normal dels canals de ràdio i televisió que emeten per a tota l'àrea lingüística catalana.

6 Programació d'activitats creatives i culturals.

- Accés a una educació musical bàsica per a tothom. A aquest efecte, s'han d'ampliar els cursos de l'Escola de Música a totes les edats.
- Habilitar locals d'assaig per als grups musicals de l'illa.
- Foment del coneixement de la geografia i de la història local que afavoreixi la identificació ciutadana i la valoració de l'entorn, a través d'excursions, tallers de cultura popular i activitats en col.laboració amb els centres educatius.

Educació

Preàmbul Consideram que l'Educació constitueix un pilar fonamental per al desenvolupament de qualsevol societat humana. Per tal d'aconseguir una societat cohesionada, tolerant i cívica, tots els ciutadans i les ciutadanes han de poder gaudir d'una educació pública i de qualitat.

Instarem al govern balear que la part del PIB destinada a Educació s'augmenti fins a un 5%, ja que el 3.5% del que s'hi destina actualment és molt lluny del que altres països més desenvolupats hi dediquen. Entre nosaltres, resulta especialment necessari a causa del fracàs escolar existent a les Illes Balears.

S'ha de treballar perquè tot l'alumnat de l'illa d'Eivissa tengui igualtat d'oportunitats a l'hora d'accedir a l'Educació. Cal evitar els guetos i un repartiment igualitari entre tot l'alumnat dins cadascun dels municipis.

Programa

1 Dinamització del Consell Escolar Insular. Des del Consell Escolar Insular s'han de resseguir les polítiques educatives bàsiques per a l'illa d'Eivissa. És necessari, idò, fer que el CEI funcioni efectivament i no constitueixi un mer element decoratiu.

2 Infraestructures educatives. Pel que fa a infraestructures, el Consell ha de crear les que estiguin sota la seua competència i ha d'instar el govern a crear les que siguin competència d'aquesta institució de cara a completar el mapa escolar.

- Les infraestructures s'han de fer pensant en el lloc allà on es creen, per tal de minimitzar l'ús de transports i de fer aportacions a la vida de cada nucli de població.

- Creació d'un centre integral per a alumnat amb necessitats específiques. Lamentablement, encara, avui, aquest alumnat ha de sortir de l'illa per poder rebre una formació adequada. Aquest centre és pensat en part per dotar de formació a les persones adultes, perquè es puguin inserir normalment en el món laboral. Es tracta d'un centre que ha de donar suport

als centres educatius i a les famílies per tractar l'alumnat amb aquestes necessitats específiques. Ha de servir, així mateix, com a centre de respir.

- Creació d'un espai propi per a l'Escola Oficial d'Idiomes.
- Ampliar la xarxa d' escoles de primària i d'educació infantil.
- Creació d'un nous centres de secundària per cobrir les necessitats de l'oferta educativa.
- Ampliació de la xarxa d'Escoletes. Revisió, així mateix, dels horaris d'obertura de les escoletes, per tal d'adaptar-los a les necessitats derivades de l'activitat laboral de pares i mares.
- Augmentar la dotació econòmica dels centres públics.
- Ampliar la xarxa de les Escoles d'Adults i dotar-la de les infraestructures necessàries. Instar el govern de les Illes Balears perquè traspassi les competències en Escoles d'Adults amb una dotació adequada i amb les infraestructures necessàries. Mentrestant s'augmentarà la seva dotació econòmica per al desenvolupament d'activitats per part del Consell Insular.
- Optimitzar les infraestructures que ja existeixen.

3 Noves programacions dins l'àmbit de l'Educació.

- Fomentar la figura del mediador de conflictes i del mediador cultural, cada vegada més necessàries, i encara pràcticament inexistent.
- En la mesura en què sigui possible, fomentar i ampliar l'oferta formativa als diferents municipis d'Eivissa.
- Fomentar nous estudis universitaris, amb l'increment de noves titulacions de grau. Així mateix, caldria dotar l'extensió eivissenca de l'UIB de la possibilitat de fer màsters i postgraus.
- Crear un Consell assessor insular d'Eivissa de la Universitat de les Illes Balears.
- Potenciar la Universitat Oberta per a Majors i l'alfabetització digital per a persones majors.
- Creació d'un Pla Insular de Formació Permanent, en col.laboració amb els diferents municipis de l'illa d'Eivissa.

- Creació d'una xarxa d'activitats extraescolars gestionada a nivell econòmic, espais i monitors pel Consell Insular, per tal de garantir uns serveis d'activitats extraescolars de tarda, de qualitat, a tots els centres educatius.
- Reforçament dels programes alternatius amb associacions de veïns, APIMAS, llars de majors i associacions culturals.
- Augmentar i potenciar l'oferta de Formació professional (amb la col·laboració, si cal, d'altres institucions): oferta de garantia social, programes d'integració socioeconòmica, com ara ISLA o ALTER. Creació d'Escoles tallers municipals, molt importants per prevenir el risc d'exclusió social entre el jovent.
- Instar al govern de les Illes Balears perquè els programes de FP es diversifiquin als màxim a l'illa d'Eivissa, després de la necessària revisió.

4 Polítiques d'ajuda a l'estudi.

- Sistema de gratuïtat de llibres de text que abasti tota l'illa, a l'educació obligatòria, gestionat des del centre.
- Oferir suport econòmic a les famílies per pagar activitats de caire educatiu.
- Subvenció al transport públic per a l'alumnat de secundària i fer-lo també extensiu per al batxillerat, formació professional i educació infantil.
- Incrementar els ajuts a l'alumnat universitari estudiant fora de l'illa i simplificar els tràmits per a la seua obtenció.
- Instar el govern a posar en marxa mecanismes de finançament per als estudis universitaris que s'hagin de cursar fora de l'illa de residència habitual mitjançant convenis amb bancs i caixes d'estalvi.
- Dotació de beques d'investigació per possibilitar la investigació sobre aspectes interessants sobre la història, la llengua, la literatura, l'economia, el turisme, l'agricultura, etc, de l'illa d'Eivissa.
- Implementar serveis especials de transport col·lectiu per facilitar l'assistència a activitats socioculturals que es programin.

5 Creació d'un organisme insular que aglutini totes les escoles públiques i privades.

Les diferents escoles haurien d'estar coordinades a través d'un organisme insular. Aquest organisme s'hauria d'encarregar de verificar que totes les escoles compleixin els requisits legals.

Patrimoni

Preàmbul Eivissa ha de conviure amb el seu patrimoni, respectant-lo i integrant-lo al seu desenvolupament natural. Aquest patrimoni s'ha de valorar definitivament com un important element educador i sensibilitzador fonamental, així com un reclam turístic de qualitat i permanent.

Propostes - **Difusió, inventari i posada en valor** de tots els béns que conformen el nostre patrimoni.

- **Pla de conservació del paisatge** que contempli aquest com un bé patrimonial fonamental i d'especial interès per l'illa, ja sigui per la seva bona conservació com pels seus trets específics i diferenciadors. Mantindre el paisatge i l'estètica tradicionals dels municipis, això és, la seua personalitat rural. En aquest àmbit han d'anar units manteniment del patrimoni històric (que no són només els "monuments" declarats, sinó, com hem dit, un paisatge amb forta personalitat, reflex de la nostra evolució històrica) i la conservació del patrimoni natural.

- **Modificar la normativa de subvencions per restauració i manteniment de cases pageses** per incrementar el percentatge i el límit actual de les subvencions a les cases que es troben en ANEI o ARIP (o en Parc Natural). Es farà extensible a altres béns patrimonials com fonts, aljubs, safareigs, eres, pous, forns de calç i molins d'aigua.

- **Conservació dels camins rurals.** Acords amb els propietaris per aprofitar edificis ja existents (com a centres culturals), sempre i quan sigui possible.

- **Conservació i divulgació del patrimoni immaterial:** costums, festes, menjars, folklore, música...

- **Es durà a terme una política de protecció del Patrimoni arqueològic.** Es crearan mecanismes legals de protecció pels jaciments arqueològics que no la tenen i s'agilitzaran els tràmits i les tasques per tal de no afectar més del necessari els propietaris. Es continuarà amb els treballs de prospecció arqueològica subaquàtica, per tal de obtenir una bona valoració de la riquesa patrimonial de les nostres aigües. De la mateixa manera s'impulsarà la seva protecció i conservació.

- **La cultura de l'aigua.** Creació d'un centre d'interpretació sobre les diverses manifestacions al llarg de la història de la cultura de l'aigua, aprofitant la presència de múltiples béns patrimonials referents a l'aigua que hi ha a l'illa.

- **Els sistemes defensius.** Creació d'una xarxa o ruta de torres o nuclis amb un especial caire defensiu com Balàfia o Atzaró. Es farà un centre d'interpretació en una de les torres a partir del qual es convidaria a la visita d'altres, que es dotarien d'una museització més senzilla però efectiva.

- **Eivissa patrimoni de l'humanitat.** El fet que la ciutat d'Eivissa sigui Patrimoni de la Humanitat ens dóna la dimensió autèntica de la riquesa històrica, arqueològica i patrimonial de la ciutat.

- **Museitzar definitivament ses Feixes,** amb la creació d'un centre d'interpretació. Això passa evidentment per garantir la seva protecció, si pot ser amb la compra dels terrenys i amb la seva declaració com a BIC, i per evitar la seva continua degradació

- **Patrimoni històrico-industrial:** estudi, conservació i divulgació d'indrets com ses Salines i s'Argentera.

- **Arxius històrics i municipals.**

- Condicionar i obrir als investigadors i al públic els diferents arxius que es troben a l'illa
- Promoure la restauració del material d'arxius particulars a canvi de permetre'n la digitalització i l'autorització del seu ús als investigadors.
- Promoure la donació d'aquests documents.
- El consell habilitarà un espai on es puguin instal·lar adequadament i consultar els arxius de protocols.

- **Ajuds als propietaris de BICs** per tal que els conservin.

- **Difondre** els diversos programes europeus, estatals,... de **subvencions culturals i patrimonials i facilitar i agilitzar els ajuds i subvencions** per a la conservació i restauració del patrimoni.

- **Instar el govern** perquè revisi la llei de patrimoni per tal de reduir el termini establert per tramitar els expedients de BIC.

- **Creació d'un centre-escola d'Artesania i cultura popular.** Es treballarà principalment en l'ensenyament i la difusió de l'artesia tradicional.

- **Creació i museització d'una ruta de jaciments arqueològics que sigui representativa de l'època púnica.** Es dotarà així mateix d'un centre d'interpretació que faciliti l'estudi d'aquests jaciments.

- **Creació d'una ruta cultural** per l'illa que sigui representativa de l'arquitectura tracional i de l'arquitectura moderna del segle xx.

Joventut

Preàmbul Per al PSOE-Eivissa pel Canvi, la joventut és una prioritat. El desenvolupament i l'aplicació de les nostres propostes electorals està relacionat amb el diàleg i la participació activa dels joves en les nostres polítiques. Volem situar les polítiques de joventut al primer nivell, i això comporta una voluntat ferma per part del PSOE-Eivissa pel Canvi de solucionar, amb accions concretes, els problemes que tenen avui els joves.

Per al consell la joventut han de ser el motor de la ciutadania per transformar la societat eivissenca i, per això, des del Consell Insular d'Eivissa promourem les següents mesures:

Propostes - Ampliació de l'espai d'informació juvenil. L'espai haurà de comptar amb les següents prestacions:

Assessoria empresarial, jurídica, orientació educativa, laboral (informació de camps de treball), habitatge i emancipació, sexològica (planificació familiar, malalties de transmissió sexual, etc.), cultura i oci (activitats realitzades per les entitats locals) i sobre ajudes, beques i subvencions
Assessoria de cultura i oci (activitats realitzades per les entitats locals).

- Es crearà amb col·laboració dels ajuntaments un Casal de Joves a cada municipi, que compleixi els següents requisits:

- Sales d'estudi condicionades i, a ser possible, amb un educador al que se le puguin plantejar dubtes.
- Espais de creació jove (sales d'assaig, tallers, biblioteca, etc.).
- Sense barreres arquitectòniques.
- Sales d'oci.
- Cafeteria auto-servei.
- Punt d'informació jove.
- Connexió a internet.

- Dotar de mitjans el Consell Insular de Joventut. Crear un centre on, a més de reunir-se el Consell, ho puguin fer les diverses associacions juvenils de l'illa.

- Promoció de plans juvenils específics d'auto-ocupació.

Construcció de vivendes per a joves, tant en règim de lloguer com destinades a la compra-venda, a través de la mateixa administració o mitjançant convenis amb les empreses immobiliàries.

- Creació d'una borsa pública de vivenda de lloguer, gestionada pel Consell Insular.

- Transport escolar públic: El municipi serà l'encarregat de satisfer la seva demanda i, conjuntament amb l'administració autonòmica en garantirà la seva gratuïtat.

- Recolzament i potenciació a la formació pràctica dels estudiants mitjançant acords per a la creació de programes de pràctiques amb els centres universitaris i empreses, o de formació professional de l'illa o amb els centres universitaris on existeixi un nombre elevat d'estudiants eivissencs. D'aquesta manera, els estudiants que hagin cursat la seva carrera fora podran realitzar les pràctiques finals a l'illa i així es facilitarà la seva integració al món laboral eivissenc.

- **Creació d'abonaments joves**

- per facilitar l'assistència a tot tipus d'espectacles i activitats culturals.
- per accedir a les instal·lacions esportives insulars.
- per utilitzar un transport públic, amb una tarifa plana mensual, que permeti, per un preu assequible, l'ús del transport urbà i interurbà

- Potenciació d'una **xarxa de transport públic nocturna** interurbana els caps de setmana i les nits de dies festius.

- Creació d'un **Servei d'Assessorament Laboral** adreçat a la joventut, incorporant-hi una borsa de treball concertada amb empreses de l'illa.

- **Edició d'una guia d'informació laboral especialment adreçada a la joventut.**

- Millora de les instal·lacions esportives, incloent la creació d'espais per a la pràctica d'esports "alternatius": millora i ampliació del Skate Park de Vila, creació de nous Skate Parks a altres municipis o creació de "boulders" per a l'escalada esportiva.

- Ampliar els programes de prevenció de conductes adictives i absentisme escolar als centres educatius.

Esport

Preàmbul L'esport és un element de dinamisme i d'integració dins la societat, així com un element que ajuda a l'aprenentatge de diversos valors com l'esforç, la capacitat de superació, la companyonia, la cooperació, el treball en equip. Per tant s'ha de fer arribar a totes les capes de la societat, en tots els àmbits i a totes les edats.

L'esport és un element més en l'educació dels nostres nens i joves. Els ajuda a mantenir un estat saludable alhora que els permet relacionar-se, de manera que l'esport també és un element que permet la integració a la societat i per tant un vehicle d'integració per als immigrants.

L'esport és un aparador més enllà de les nostres fronteres. Eivissa ha de ser coneguda arreu del Món com un paradís esportiu, allà on es pot practicar esport. El nostre clima i les nostres infraestructures han de permetre la promoció de l'Illa com un lloc ideal per vindre a practicar esport tant d'oci com de competició. A més, els nostres esportistes d'elit són el reflex que a Eivissa es treballa per l'esport i són tant un mirall de les generacions més joves als quals poden imitar, com uns ambaixadors davant el Món per mostrar que Eivissa és un paradís esportiu.

Per al consell Insular el nostre objectiu ha d'esser millorar i potenciar la nostra estructura esportiva, de manera que tota la població tingui accés a la pràctica esportiva, de manera que l'estat físic de la nostra població millori, i per tant la qualitat de vida, i que tots els nostres infants i joves tinguin una oferta esportiva suficientment àmplia com per a què totes les persones practiquin l'esport.

Propostes - Elaboració d'un **mapa d'instal·lacions esportives a l'illa** per tal de veure quines són les necessitats existents a cada nucli de població a nivell d'infraestructures, de manera que amb la col·laboració dels ajuntaments es pugui facilitar a tota la població l'accés a unes instal·lacions i, per tant, a l'esport.

- **Creació i manteniment d'una xarxa d'instal·lacions òptima que permeti la pràctica de l'esport a la totalitat de la població d'Eivissa.** Per això es milloraran les instal·lacions existents i se'n crearan de noves segons les necessitats esportives de l'illa. S'ha de permetre el desenvolupament ple de l'esport a nivell competitiu així com la possibilitat de donar una oferta el més àmplia possible a un turisme esportiu d'oci i de competició.

- **S'han de tenir els tècnics suficients perquè pugui desenvolupar-se un programa esportiu insular complet.** S'hauran de contractar els tècnics qualificats allà on sigui necessari segons les necessitats de la nostra xarxa esportiva, així com posar els mitjans necessaris per a la formació de nous tècnics en els nivells adequats per assolir els objectius que els clubs, delegacions i esportistes es plantegin. A més d'aquesta manera ens assegurem que cap nen es quedi sense practicar esport per falta de tècnics que s'hi dediquin.

- **Ajudar econòmicament els clubs, delegacions i esportistes.** De manera que puguem cobrir part de les seves despeses. Es farà un quadre de baremació per tal d'establir el grau d'ajuda que necessita i mereix cada entitat esportiva o cada esportista.

- **Tenir una estructura interna eficaç a la Conselleria d'Esports.** Amb la creació d'un organigrama que permeti una millor coordinació i control de les activitats a desenvolupar. El Consell ha de participar activament en l'organització dels esdeveniments esportius que es realitzin a l'illa i no ser únicament un pagador.

- **Promoció Esportiva.** Eivissa serà un lloc de referència per a la pràctica de l'esport organitzant grans esdeveniments esportius que tinguin repercussió arreu de l'Estat espanyol, així com a Europa. Donar a conèixer Eivissa tant en la capacitat organitzativa com a les possibilitats que ofereix l'illa per a la pràctica esportiva.

- **Formació Esportiva.** Fent un important treball des dels més petits inculcant-los la pràctica de l'esport, que sigui una pràctica quotidiana, que sigui de fàcil accessibilitat i on tothom en gaudeixi.

- **Igualtat entre l'esport masculí i femení.** Es donarà un plus a les subvencions a aquells clubs esportius que militin en categories femenines. El Consell recolzarà activament l'esport femení.

- **Creació d'ajuts per als desplaçaments.** S'ajudarà econòmicament els clubs esportius en els seus desplaçaments a les diferents competicions on participin, independentment que es produeixin o no dins les illes Balears.

- **Creació d'una fundació esportiva insular,** on les empreses de l'illa hi puguin fer contribucions econòmiques dedicades al desenvolupament esportiu.

- **Atenció a totes les associacions esportives, federacions i clubs.** El Consell haurà de tenir presents totes les associacions esportives, federacions i clubs, tot i que siguin d'esports menys coneguts, menys seguits o menys mediàtics. S'hauran de resoldre els problemes que puguin tenir per a la seua realització i buscar solucions a les seues necessitats.

- **Creació d'un circuit de motocross** amb col·laboració amb la federa-

ció de motociclisme. Es dotarà amb les mesures i condicions necessàries per a la seva pràctica.

Annexos Cultura, Educació i Patrimoni

Annex I CREACIÓ D'UN CENTRE INTEGRAL

Aquest centre integral anirà destinat a persones amb alguna deficiència.

Centre amb recursos institucionals dotats d'infraestructura i serveis necessaris per atendre persones amb NEE. A mesura que els nens amb NEE creixen, els seus objectius i les seues demandes també creixen. Hem de facilitar-los una transició a la vida adulta, al món laboral, adquirir una autonomia individual i social i una vivenda-residència (centres de respir) per quan els seus familiars no els puguin atendre. No hem de permetre que busquin respostes a altres indrets deixant les seues arrels.

El centre hauria de comptar amb:

1.- ATENCIÓ PRIMERENCA:

Una intervenció primerenca amb la finalitat d'augmentar les habilitats socials, comunicatives i d'imaginació, desenvolupar comportaments adaptats a la seua vida diària. Col·laborar amb els centres educatius on estiguin integrats.

2.- GABINET EXTRAESCOLAR.

er una oferta extraescolar per aquests nens als centres educatius i a les famílies.

3.- TALLER D'ADOLESCENTS:

Per a nens entre 11 i 18 anys. Activitats de la vida diària, relacions amb la casa, activitats lúdico-esportives, utilització dels serveis de la comunitat (transport públic, supermercat...)

4.- CENTRE DE DIA.

Per majors de 18 anys. Per treballar comunicació, socialització, utilització de la comunitat, habilitats pel treball, activitats d'oci.

5.- SERVEI D'AVALUACIÓ I ORIENTACIÓ FAMILIAR:

Guiar a les famílies.

Assessorament als centres escolars.

6.- OCI I RESPIR FAMILIAR:

Oci compartit.

Respir familiar vacacional per a les famílies (Nadal, Pasqua, estiu), caps de

setmana.

Al centre se l'hauria de dotar de:

Personal específic i professional.

Mitjans de transport que facilitin l'accés des de qualsevol punt de l'illa.

Gestió i administració controlada i supervisada pel Consell.

Annex II La cultura de l'aigua

1.- Posada en valor dels trams de l'aqüeducte d'època romana que alimentava la ciutat d'Eivissa des d'un aquífer del centre de l'illa. El mateix referent a l'aqüeducte de s'Argamassa

2.- Afegir-hi l'estudi dels sistemes de reg utilitzats pels àrabs a les Feixes del pla de Vila.

3.- Posada en valor d'un dels principals sistemes de reg d'època medieval, molt ben conservat encara a un indret del Municipi com es Buscastell, amb una mínima museització i la restauració d'alguns dels molins.

4.- Posada en valor de la mina d'aigua que alimentava fa dos segles a la ciutat d'Eivissa des de el centre de l'illa.

5.- Afegir a la ruta alguns dels pous, fonts i molins d'aigua més emblemàtics de l'illa com a evidència del paper que van jugar aquestos en el món rural tradicional.

Annex III CENTRE/ESCOLA D'ARTESANIA I CULTURA POPULAR

L'artesanía forma part de la cultura tradicional. Exigeix un baix consum energètic, és respectuosa amb el medi ambient, i pot complementar altres activitats com el turisme. Es crearà com a centre associat al patrimoni històric i cultural de les Pitiüses.

1.- Dirigit a la protecció del patrimoni cultural dels oficis artesanals tradicionals a través de la investigació, promoció i divulgació.

2.- El centre contribuirà a una nova perspectiva econòmica, cultural i comercial a través de la promoció i el desenvolupament del sector artesà.

3.- Classificar el sector artesanal tradicional:

- Els oficis han de tenir un perfil patrimonial de caràcter etnogràfic, utilitzar tècniques i eines elaborades com antigament.
- Les matèries primes han de ser identificables i de caràcter natural.
- Els productes elaborats han de ser d'utilitat.

4.- Col·laborar amb aquells organismes, empreses o entitats públiques o privades que afavoreixin, aportin o potencien productes artesanals i típics de la terra.

El centre ha de tenir tallers permanents, aules de formació, biblioteca, botiga i sala d'exposicions.

Entre les activitats: treballs de camp i investigació, tallers portàtils per a nins, demostracions, visites guiades, activitats didàctiques, activitats de formació per a professionals, recuperació d'espais i patrimoni, creació d'una base de dades, servei d'informació i assessorament artesanal, orientació laboral, conferències, jornades, fires, publicacions, audiovisuals.

Concedir:

Carnet d'artesà professional. (treballar i viure de l'ofici).

Carnet d'artesà cultural. (Divulgació i ensenyança de l'ofici).

Diploma d'artesà.

Producte artesà qualificat.

Zones d'interès artesanal.

5. Creació d'un Taller de treball de la pedra o de formació de picapedrer.

2

POLÍTICA SOCIAL

**PARTICIPACIÓ
CIUTADANA**

BENESTAR SOCIAL

SANITAT

SEGURETAT

Participació Ciutadana

Preàmbul Un dels trets d'identitat de la societat democràtica és la participació en la gestió de tot el que configura la vida dels seus membres. Una societat madura i lliure és conscient, coneix els seus drets i obligacions i un dels vehicles per arribar a aquesta maduresa i llibertat és la participació.

La constitució espanyola, a l'article 14, estableix que els poders públics han de promoure la participació de la ciutadania, fonamentalment en els assumptes que afecten la seua qualitat de vida.

La ciutadania ha de ser protagonista de la seua història comunitària, però difícilment la pot escriure si no participa en el seu desenvolupament. Des de sempre, d'acord amb el nostre compromís, la participació forma part del nostre ideari. Tenim clar que, amb responsabilitats públiques, el nostre treball serà el de dinamitzar la societat per tal d'aconseguir la seua participació en la gestió de la cosa pública.

Articular i potenciar l'organització civil en col·lectius participatius és fer-los partíceps de la gestió pública, alhora que se'ls implica en totes les polítiques que d'una forma o una altra incidiran en la seua qualitat de vida. Per tant, feim palès el nostre compromís de comptar amb un teixit social articulat i participatiu.

Propostes - Fer que el Consell sigui el lloc allà on les persones se sentin partíeps de la gestió, puguin fer propostes i corresponsabilitzar-se, alhora que en puguin exigir l'execució, amb un accés normalitzat als responsables polítics. S'elaborarà un **reglament de participació ciutadana**.

- Es crearan el Consell de Participació Ciutadana i el Consell de l'Esport. Es potenciaran el Consell escolar Insular, el Consell Sociosanitari, el Fórum de la Immigració.

- Crear un òrgan que faciliti la consecució d'uns **pressupostos participatius**, escoltant i consensuant les partides del pressupost que tenen relació amb el benestar social de les persones.

- Facilitar els mitjans econòmics i tècnics per a un bon desenvolupament dels col·lectius.

- Crear un **observatori insular contra la discriminació de qualsevol tipus**, incloent-hi el factor d'orientació i d'identitat sexual.

- Creació d'un **Pla d'Igualtat Insular**, amb el consens dels col·lectius de dones.

- Treballar per una garantia d'igualtat de tracte, que inclogui la identitat sexual, a nivell de normatives insulars, que regeixin l'obertura de negocis o d'indústries, i es vetllarà perquè tota la ciutadania tengui accés a béns i serveis i es sancionerà qualsevol discriminació per raó d'orientació o d'identitat sexual.

- Realització de consultes a la ciutadania davant la presa de decisions conflictives i transcendents.

- **Foment del teixit associatiu** dotant les associacions de caire divers de recursos, infraestructures, assessorament legal i formació perquè puguin desenvolupar la seua feina.

- Es crearà un telèfon d'atenció gratuïta per al ciutadà, amb el qual es puguin denunciar individualment les deficiències detectades als àmbits competencials del Consell. Això anirà acompanyat de la suficient diligència per a la comprovació immediata de la denúncia i la capacitat per resoldre-la.

- Facilitar una doble via de comunicació entre el Consell i la ciutadania perquè hi hagi una àmplia informació sobre activitats, obres, serveis, projectes i programes. Aconseguir que la pàgina web del Consell informi de manera actualitzada, contesti mitjançant correu electrònic qualsevol dubte que sorgeixi i pugui tenir:

1.- Informació actualitzada d'activitats, obres, serveis, projectes i programes.

2.- Servei de descàrrega de documentació del Consell.

3.- Possibilitat de seguiment de l'estat d'un tràmit o procés administratiu.

4.- Bústia de suggeriments.

5.- Facilitar la presència de les associacions de l'illa a Internet, amb un servei gratuït que:

- posi a disposició de les associacions de l'illa una eina per crear la seua pròpia pàgina web.

- Ajudi a la confecció d'aquesta pàgina web i publiciti les webs adherides al projecte.

Acció Social - Benestar Social

Preàmbul Aconseguir que la millora de la qualitat de vida de les persones sigui una realitat és prioritari per als responsables polítics de l'esquerra. L'Estat del benestar se sustenta en pilars sòlids com els drets dels ciutadans a l'educació, la salut, l'habitatge, els serveis socials. Durant aquests darrers anys s'han produït avanços importants en aquest sentit, amb tracte especial envers dones i infants, amb el reconeixement de les parelles del mateix sexe, una reforma laboral que afavoreix l'ocupació fixa, la igualtat per a tothom, el dret de les persones dependents així com de les famílies que en tenen cura. Tots aquests elements configuren el benestar social.

Propostes

ACCIÓ SOCIAL

A l'hora d'articular les nostres polítiques socials consideram com a prioritàries les següents:

- S'elaborarà un **Pla d'igualtat d'oportunitats** que permeti realitzar polítiques que desenvolupin les lleis en vigor, de forma especial les que afecten la igualtat entre homes i dones i l'eradicació de la violència de gènere.

Tindrà com a eix vertebrador la perspectiva de gènere de totes les polítiques, en matèria d'urbanisme, infraestructures, medi ambient, indústria, ocupació i inserció laboral, cultura, educació, esports, sanitat, serveis socials i immigració.

- Impulsarem el desenvolupament de la llei d'igualtat efectiva entre homes i dones donant prioritat a:

- Formació en valors de la ciutadania.

- Respecte a la diferència, la dignitat humana i la integritat, tant física com psíquica.

- Foment de la interculturalitat.

- Eliminació del llenguatge sexista en documents públics i administratius.

- Creació d'una oficina d'informació i gestió per a l'atenció de persones immigrants, en els nuclis de població on n'hi hagi més.

- Creació d'un centre de baixa exigència. És urgent que es compti amb

serveis d'atenció a aquests col·lectius, que de vegades, arriben a situacions de desemparança total.

- Creació de les places residencials i centres de dia necessaris per tal d'atendre les persones majors i les persones amb trastorns mentals.
- Eliminació de barreres arquitectòniques, començant pels edificis públics.

SERVEIS SOCIALS

Preàmbul El sistema públic de serveis socials constitueix un dels puntals fonamentals de l'Estat del Benestar. Ha d'anar-se adaptant, de manera permanent, als canvis i a les necessitats concretes de la societat.

Un sistema públic de protecció social sòlid constitueix una garantia per a tota la ciutadania, assegura la igualtat de drets i garanteix les prestacions bàsiques socials, assegura la igualtat d'oportunitats entre les persones, evita els processos d'exclusió social i promou la inclusió. Afavoreix la convivència personal, familiar i social.

El paper preponderant en les polítiques socials s'ha de reflectir a les polítiques del Consell amb les següents

Propostes - Elaborar un nou **mapa de planificació estratègica** de la xarxa de centres de serveis socials que permeti una cobertura racional segons el territori. Augmentar la plantilla de serveis socials d'atenció primària, en base a un criteri unificat, als pobles de l'illa i a les seues necessitats. La dispersió de població als pobles dificulta l'atenció individualitzada a la que té dret.

- **Creació d'un òrgan públic de gestió dels serveis socials.**

- Impulsar la participació i el protagonisme dels majors, tenint-los en compte a l'hora de prendre decisions.

- Creació de **Consells sectorials de majors**, com a òrgans de trobada i deliberació que permetin aportar i recollir l'òptica ciutadana d'aquest sector tan important de la població en experiència i en coneixement.

- Donar impuls als serveis de proximitat i d'ajuda a domicili per fer possible el desenvolupament d'una vida independent, activa i saludable, de manera que les persones puguin envellir dins el seu entorn. Es posaran en marxa prestacions com ara serveis de menjar, bugaderia i neteja, a partir

d'un sistema de baremació, segons el grau de dependència de les persones (d'acord amb la Llei de la Dependència).

- Impuls del pla d'eliminació de barreres arquitectòniques, millora d'habitatges, perquè les persones majors i les persones amb discapacitats puguin fruit d'una vida digna en el seu entorn.
- Millora del **programa de teleassistència domiciliària** i implementació dels nous avanços tecnològics que permetin la localització de persones en situació de risc, per malaltia o d'altres causes.
- Creació del servei **insular del defensor del dependent**.
- En el Pla Integral d'atenció a la discapacitat impulsarem les polítiques integrals i coordinades entre les diferents àrees, educació, Serveis Socials, Urbanisme, Habitatge, Accessibilitat, etc. Es comptarà amb el recolzament, la intervenció i la participació del teixit associatiu d'aquest sector de la població.

COOPERACIÓ INTERNACIONAL

- Es destinarà un 1% a cooperació al desenvolupament.
- Es duran a terme polítiques de codesenvolupament amb les associacions d'immigrants.

Sanitat

Preàmbul Des de l'aprovació, fa més de vint anys, de la Llei General de Sanitat, el sistema de salut va començar un procés de reforma que l'ha situat en molt bon lloc entre els països del nostre entorn. Recentment s'han transferit les competències a la nostra comunitat autònoma, que ha de sostenir un servei públic assistencial al qual cal dotar convenientment, perquè constitueix una potent eina distributiva. Actualment vivim canvis socioeconòmics, demogràfics i tecnològics que produeixen noves demandes i que plantegen un nou entorn que exigeix reformes per poder sostenir el sistema sanitari socialment i financerament, en la pròxima dècada, defensant el dret a la salut com un pilar fonamental de la democràcia.

Per això proposam una gestió sanitària participativa a la qual s'incorporin metges i pacients en la presa de decisions davant l'eficientisme regit per criteris economicistes, que, malgrat que pugui ser eficaç en una fàbrica o en uns grans magatzems, no ho és en una tasca essencialment humana com aquesta.

Les bases del nostre programa seran, aleshores, un Sistema de Salut Públic en el qual l'assistència sanitària sigui gratuïta, ràpida, universal, segura, equitativa i de màxima qualitat, incloent-hi la participació ciutadana sanitària, la implicació dels professionals, l'acostament, la interdisciplinarietat, la perspectiva global i una dimensió social de la salut.

Les actuacions adreçades al ciutadà estaran basades en la subsidiarietat i en la complementarietat entre administracions, amb marcs competencials ben definits i amb la corresponent arquitectura administrativa i pressupostària i articulades en les propostes següents:

Propostes

Infraestructures i equipaments

- Creació d'un nou Hospital, annex a l'actual de Can Misses, que entri en funcionament en menys de tres anys i amb la dotació dels nous serveis de: neurocirurgia, cirurgia vascular, radioteràpia, cirurgia maxil·lofacial, hemodinàmica i resonància magnètica.
- Impulsar la construcció de centres de salut i unitats assistencials segons criteris de quantitat de targes sanitàries i de distribució geogràfica.
- Implantació de nous recursos d'estada llarga i mitjana socio-sanitaris i de salut mental.

Atenció primària

- Reducció de la ràtio entre els cupos mèdics a un professional per cada 1.200 persones.
- Creació d'una Gerència d'Atenció Primària.
- Dotar els centres de salut de major capacitat resolutiva (analítica i radiologia bàsica, telemedicina, ecografia).
- Descentralització de la xarxa informàtica.
- Establir mitjans que garanteixin la confidencialitat dels historials clínics. S'ha de saber qui i per què accedeix a dades especialment sensibles.
- Inclusió de partides pressupostàries que reconeguin l'influx real del turisme.
- Potenciar el servei de cita al dia: accés al metge d'atenció primària, al pediatra i a la infermera en 48 hores per a l'atenció de patologia no urgent i al mateix dia per a l'atenció urgent.
- Potenciar l'atenció domiciliària a persones amb problemes de dependència o discapacitat que no disposin de recursos per desplaçar-se als centres.
- Impulsar la promoció de la salut i la prevenció de les malalties més freqüents a les nostres illes de manera coordinada amb els serveis específics de salut pública.
- Atenció a les característiques específiques dels diferents grups de població prioritzant els més necessitats: majors, nens, dependents, dones i immigrants.

Desenvolupament d'estratègies de salut i de gènere

- Incloure la píndola postcoital com a prestació.
- Oferir tractaments d'inseminació artificial i fecundació in vitro.
- Potenciar, adequar i implementar el pla de cribatge per a la prevenció de la neoplàsia de mama i coll uterí.
- Integrar la interrupció voluntària de l'embaràs en els supòsits legals a la sanitat pública.
- Promoure programes d'educació sexual i potenciar l'anticoncepció per reduir les malalties de transmissió sexual i els embarassos no desitjats.

- Incloure el tractament de la disfunció erèctil com una prestació sanitària.

- Garantir els drets previstos perquè les mares triïn el tipus de part i puguin decidir sobre intervencions no estrictament necessàries, a més de ser acompanyades en el procés del part i la lactància materna.

Incloure dins els serveis de la sanitat pública la lligadura de trompes i la vasectomia.

Salut mental

- Elaboració d'un Pla de Salut Mental que especifiqui la dotació pressupostària i el cronograma d'aplicació per evitar una declaració d'intencions sense un compromís clar.

- Equiparació de la ràtio de professionals per nombre d'habitants i infraestructures amb la resta de les illes (com es pot veure a la guia de recursos i situació de la xarxa en salut mental de les illes Balears, la nostra illa és la menys dotada)

- Reestructuració de la dispensació de tractaments substitutius en toxicomanies i creació d'un projecte pilot de tractament en la línia de l'Escola Andalus de Salut Pública.

- Creació d'una Unitat de Rehabilitació Comunitària per a persones amb transtorn mental sever i dificultats d'integració social.

- Unitat de Mitjana i Llarga Estada per a l'atenció terapèutica de persones amb transtorn mental sever.

- Unitat de Transtorns de la Conducta Alimentària i centre de dia.

- Augment dels recursos professionals en Salut Mental (psiquiatres, psicòlegs i infermeres) a tots els nivells de la sanitat.

- Potenciació de l'atenció psicoterapèutica i reducció dels tractaments farmacològics en els transtorns que ho permetin.

Urgències i emergències.

- Elaborar un Pla Integral d'urgències. Coordinació i integració de tots els serveis d'urgències i emergències a l'112.

- Reubicació dels professionals i els recursos de transport sanitari urgent en funció de la mínima isocrona de trasllat a l'hospital.

- Augment de recursos econòmics i professionals del servei d'urgències hospitalàries i del SUAP (Servei d'Urgència d'Atenció Primària).
- Dotació d'una altra UVI mòbil que complementi el servei de la zona nord de l'illa.

Transport sanitari

- Millorar i incrementar el transport sanitari tant programat com urgent.
- Revisió dels convenis de transport sanitari.
Participació
- Dotació de canals adequats de participació dels pacients i dels professionals com a expressió de la seua condició de coproductors de salut i per tant de corresponsables en la gestió sanitària. Creació d'un Consell de Salut on juntament amb l'administració hi estiguin representats i que tinguin caràcter consultiu i vinculant en alguns temes.

Professionals

- Reconèixer el paper dels professionals considerant-los com a persones que realitzen una feina amb sentit i no com a recrusos, per molt que s'adjectivin com a "humans".
- Millorar la formació continuada, desenvolupant la carrera professional segons el nivell de dedicació i de compromís, afavorint el desenvolupament de noves especialitats com ara la d'urgències.
- Afavorir i reconèixer la dedicació a la investigació.

Gestió

- Recuperar el protagonisme de la sanitat pública és de descapitalització de la sanitat pública en benefici de la privada, posat en marxa pel PP i que ha anat afeblint el nostre sistema sanitari, revisant els concerts amb la sanitat privada.
- Estabilitzar les plantilles.
- Recuperar els valors clínics davant els criteris economicistes.

Salut laboral

- Establiment d'una ensenyança reglada en Prevenció de Riscos Laborals i creació d'una Escola Pública en aquest sector.
- Incrementar la lluita contra el frau en aquest sector.

Mesures per orientar i millorar les polítiques de salut

- Canviar les actuals llistes d'espera de consultes d'especialistes per cites certes que expressin el dia en què l'atenció mèdia serà efectiva, amb temps màxims d'espera.
- Continuitat en la citació: garantir que el ciutadà obtengui la cita per a una consulta especialitzada des del seu Centre de Salut i que les cites successives en Atenció Especialitzada s'obentuin abans de sortir de la consulta, a través d'Internet.
- Elaborar i difondre un catàleg de temps d'espera acceptables per a cada procés quirúrgic, en comptes de les actuals llistes d'espera quirúrgiques amb temps fixos. I s'arbitraran solucions per als casos que superin els temps establerts.
- Elaborar temps de resposta màxima per a proves diagnòstiques.
- Augmentar la franja horària assistencial, en especial en horari de tarda, tant en Atenció Primària com en Atenció Especialitzada.
- Potenciar les consultes d'alta resolució (consulta, proves diagnòstiques i tractament en el mateix dia).
- Estendre les Unitats d'Hospitalització Domiciliària i de Cures Pal·liatives.
- Adequar la cartera de serveis a les noves necessitats dels ciutadans de les nostres illes: Geriatria, Fisioteràpia domiciliària, Radioteràpia, Rehabilitació cardíaca, Podologia en els Centres de Salut per a determinades patologies com ara la diabetis, Unitat de Fertilització.
- Garantir l'accés a una segona opinió mèdica.
- Millorar el confort dels pacients hospitalitzats i a les àrees destinades a consultes externes. Preservar la intimitat en especial en serveis com ara Urgències, UCI i Paritori.
- Millorar el dret a la informació dels pacients pel que fa a la informació clínica personal i al consentiment informat personalitzat.
- Sistematitzar la informació permanent als familiars a les sales d'espera.

- Millorar la comunicació externa potenciant la informació dirigida a l'usuari a través de diversos canals. Potenciar l'edició de guies descriptives dels diferents serveis que es presten o ubicació d'un punt d'informació en els diferents centres sanitaris.
- Adequar i agilitar la gestió de les dietes per desplaçament i allotjament per a superar les desigualtats territorials que patim els ciutadans d'Eivissa.
- Donar suport a les associacions d'ajuda als malalts facilitant el desenvolupament de les seues tasques i l'assoliment dels seus objectius

Seguretat Ciutadana

Per una convivència en llibertat

Fins a èpoques molt recents, la imatge que projectaven cap a l'exterior les nostres illes es corresponia amb la d'unes formes de vida, uns costums i uns hàbits de convivència de pau, de tranquil·litat i de seguretat. I això era així perquè aquests valors de llibertat i respecte sempre han format part de la nostra idiosincràsia i del nostre bagatge cultural.

Els últims temps de desenvolupisme i de pèssima planificació de l'activitat turística han canviat completament aquesta imatge, afavorint-ne una altra de ben diferent, que no només ha trastocat la convivència tranquil·la augmentant els nivells d'inseguretat, sinó que a més ha posat en greu perill l'estabilitat i la prosperitat econòmiques de cara al futur.

Governos anteriors han propiciat i permès el descens de les plantilles policials, la degradació de les seues instal·lacions i dels seus mitjans materials. S'ha fet una gestió veritablement insolvent i irresponsable de la seguretat, i ha estat acompanyada de la inhibició total, des de les administracions locals, pel que fa a l'especulació urbanística i a l'absència de regulació de determinades ofertes i activitats turístiques.

Així, avui, la seguretat s'ha convertit en una prioritat urgent per a tots els que vivim aquí i també per als qui ens visiten. La ciutadania d'Eivissa necessita i exigeix una seguretat pública per al lliure exercici dels drets i llibertats.

En resposta a aquesta exigència, un pròxim govern insular del PSOE-EXC impulsarà una política de seguretat els principals objectius de la qual es basen en **el reforçament de la convivència i dels valors cívics**. Una política que vagi més enllà de les simples mesures de control i de la presència policial; perquè millorar la seguretat no només és lluitar contra la delinqüència, és també actuar sobre les causes que l'origenen, i per això reclamem la participació, no només de totes les administracions, sinó també la de tots els ciutadans i dels seus agents socials.

Per tot això, les bases de la nostra política en matèria de seguretat es fonamenten en les següents idees:

- Concebem la seguretat com un **servei públic** que possibilita l'exercici dels drets constitucionals, de les llibertats principals, i és a més la garantia bàsica del compliment de la Llei i de l'Estat de Dret. I com a tal servei públic la seua prioritat se centra en la seguretat de totes les persones i el desenvolupament pacífic de la seua vida ciutadana.
- És veritat que amb l'increment de les plantilles dels cossos de seguretat, una major presència i millor coordinació poden millorar els principals indi-

cadors de seguretat, i per això es procurarà la **millora de les infraestructures i dotacions policials** amb diferents iniciatives segons els àmbits de competència de cada administració. Però aquesta política haurà d'estar sempre acompanyada per d'altres iniciatives que treballin no només en la persecució dels delictes, sinó també preventivament en les **causes que els originen**, ja siguin de naturalesa social com les pròpies del model especulatiu, o les derivades dels excessos en l'oferta i promoció de certes imatges turístiques de les Pitiüses.

- Sobre la seguretat ciutadana **no hi ha d'haver confrontació política**. La divisió o la falta de lleialtat i de col.laboració entre institucions, només aporta beneficis als qui delinqueixen, i per això advocam per una major cooperació entre institucions estatals, autonòmiques i municipals.

- Apostam per un model de **participació ciutadana** i de corresponsabilitat dels agents socials i empresarials. La seguretat és per a tothom, però també és una responsabilitat de tothom. I així proposam la formació d'òrgans de participació social, que opinin, proposin i aportin solucions en matèria de seguretat.

- Eivissa és una illa tranquil.la i sense grans problemes de seguretat fora de la temporada turística, i amb un dels índexs de delinqüència més baixos d'Europa. Sense cap dubte, les distorsions en el model turístic juntament amb una gran passivitat davant el compliment de les ordenances en matèria d'oci, han generat una espiral de problemes en matèria de seguretat, i per això **la millora de les opcions turístiques i la seguretat són coses que van estretament unides**.

- També en matèria de seguretat **la nostra atenció se centra en les persones**, i més concretament en la salvaguarda dels seus àmbits quotidians tant particulars com públics, i sense oblidar –per la seua importància per al nostre futur– aquells aspectes que poden afedctar la nostra imatge com a destinació turística, prestam especial atenció als següents punts:

- Tot el que fa referència a la joventut, els entorns escolars i els lloc d'oci.
- La violència de gènere i la seguretat a la llar.
- La seguretat preventiva en els barris, establiments comercials i hotelers.
- La integració per combatre la marginació com a font d'inseguretat que és.
- La seguretat dels immigrants, sovint víctimes d'abusos.
- La seguretat vial i dels accessos a l'illa.

- La població ha crescut molt en els últims anys, i això també requereix uns **sistemes d'atenció a les situacions d'emergència i per a la prevenció de catàstrofes**, d'acord amb aquest creixement i amb l'estacionalitat.

I sobre aquest fonament plantejam a la ciutadania aquestes

Propostes

- Després de la reforma de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, la seguretat i l'ordre públic constitueixen responsabilitats compartides amb l'estat i, per primera vegada, els òrgans de la comunitat autònoma hi tenen un paper important a jugar, tal i com s'havia reivindicat històricament. En aquest aspecte, es consolida un nou espai d'autonomia al qual caldrà fer front amb les mesures necessàries per fer-lo efectiu. **Instar el govern de les Illes Balears a la creació d'una policia autonòmica, arrelada en la nostra societat, pròxima a la ciutadania i garant de l'ordre públic a les nostres illes.**
- Vetllar perquè la policia autonòmica estigui suficientment dotada tant pel que fa a mitjans com pel que respecta als efectius.
- Establiment d'una **Junta de Seguretat Insular**, en la qual conflueixin les diferents institucions amb competències en la matèria per establir les prioritats i coordinar els plans d'actuació dels diferents cossos de seguretat.
- La constitució d'un **fórum de participació** dels agents socials, per col·laborar en l'anàlisi dels nivells de seguretat i proposar les mesures d'acord a les seues principals preocupacions, tenint en compte la cooperació i corresponsabilitat d'empresaris i ciutadans.
- Potenciar i millorar la **coordinació entre tots els cossos de seguretat** i elaborar plans i protocols adjunts.
- Elaborar i implantar plans específics per **combatre la violència de gènere i el consum d'estupefaents entre els joves**, establint observatoris i programes a nivell municipal per a la prevenció de situacions i conductes de risc.
- Consolidar un sistema de protecció civil que prioritzi la prevenció, l'assistència i la informació als ciutadans, millorant la seua financiació i els seus mitjans materials, així com establir un **centre d'atenció a les demandes urgents i de coordinació de les emergències**.
- **Millorar els sistemes de vigilància i control** de les zones i establiments que congreguen concentracions importants de turisme i d'oci nocturn. Aplicació d'una regulació que moderi la seua activitat, sancioni els excessos i possibiliti la coexistència amb d'altres tipus de turisme i amb la ciutadania en general.
- Millorar els sistemes d'**atenció a les víctimes dels delictes**, perquè d'una manera coordinada entre les diferents institucions, s'atengui des de la recepció de les denúncies, fins a la dotació de recursos per a la compensació o correcció de les situacions de desemparament que sorgeixen com a conseqüència de la comissió d'un delicte.

- Establir convenis entre les institucions per a la millora de les instal.lacions de les forces i cossos de seguretat, que incloguin mesures de promoció i accés a l'habitatge, per procurar l'**estabilitat en les planilles a l'illa**.
- Generació de línies d'assistència, formació i subvencions per a la millora dels sistemes de seguretat i prevenció en petits i mitjans establiments comercials i hotelers.
- **I, com a prioritat es procedirà a desbloquejar l'acord entre les diferents Administracions per començar urgentment la construcció del nou Palau de Justícia, la Direcció Insular de l'Estat i l'Oficina d'Estrangeria.**

3

**TERRITORI
I URBANISME**

**MOBILITAT
I MEDI AMBIENT**

HABITATGE

Preàmbul És un fet evident que una immensa majoria de residents a Eivissa és contrària a una política desenvolupista radical, partidària de seguir apostant a tota costa per l'augment constant del turisme de masses, sense analitzar les conseqüències nefastes i immediates pel territori que aquesta política representa, ni per la competitivitat a mitjà termini que aquesta devastació suposa per l'atractiu que com a destí turístic tenim.

El desenvolupament urbanístic incontrolat, l'especulació territorial creixent i la urbanització a la carta en base a interessos privats, conformen en el seu conjunt una política depredadora que esta posant en perill el nostre bé natural més valuós, el territori.

El descontrol existent a les àrees naturals protegides, la permisivitat d'usos en sòl rústic que no es corresponen amb els propis d'aquest tipus de sòl, la proliferació de nuclis urbans il·legals i la legalització d'edificacions construïdes al marge de la normativa vigent, estan sent una constant que unida a l'execució de macro-projectes d'autovies, ocupació de terres irregularment, instal·lació de plantes de formigó i asfalt il·legals i destruint qualsevol resta arqueològica abans de poder ser documentada han marcat les actuacions dels actual governs insular i autonòmic.

La nostra illa ha estat sense cap dubte la més castigada en els darrers quatre anys, per aquesta política especulativa i depredadora.

El futur econòmic, social i territorial de la nostra illa, passa per l'aplicació de polítiques sostenibles i respectuoses amb un territori fràgil i limitat com el nostre. La limitació del nostre sòl ens obliga a una utilització racional del mateix, així com a la reutilització i rehabilitació d'aquelles zones que ja formen part de l'entramat urbà.

El PSOE+ExC entén necessari aplicar polítiques territorials i urbanístiques adaptades a la nostra realitat territorial, i per tal d'assolir aquest important objectiu es prendran diverses determinacions:

Territori i Urbanisme

Propostes

- Instar al govern autonòmic a presentar per la seva aprovació una "Llei del Sòl" de les Illes Balears, que integri la dispersa normativa actual en un marc normatiu únic que permeti dur endavant una política territorial sostenible.
- Revisar aquells criteris territorials que suposin un tractament discriminatori d'uns ciutadans respecte d'altres i aquells que clarament fomenten l'especulació, com urbanitzacions irregulars, classificacions urbanístiques i territorials o edificacions dins àrees protegides.
- Adaptar els planejaments territorial i urbanístics als criteris de les Directrius d'Ordenació Territorial, una vegada revisats aquestes per l'administració autonòmica, per tal de poder fixar un ritme sostenible de creixement.
- Aportar des de l'administració insular els mecanismes i finançament necessaris per garantir l'adaptació dels planejaments municipals a les normatives insular, autonòmica i estatal. Aquesta adaptació es realitzarà mitjançant redacció o revisió d'un PGOU.
- S'impulsaran des del Consell propostes que permetin reforçar el paper d'aquesta administració en la protecció dels territoris.
- S'impulsaran mesures per resoldre qüestions d'equipaments o serveis que afectin a ajuntaments vesins i que per tant s'han d'entendre com supramunicipals.
- S'establiran mesures per els polígons industrials per tal d'evitar determinats impactes, com el visual o el paisatgístic. Es restringirà la instal·lació de noves indústries fora d'aquests polígons i s'incentivarà la reubicació en els mateixos de les indústries i establiments d'emmagatzemat dispersos per la nostra illa.
- S'obligarà el soterrament de les noves esteses elèctriques i telefòniques i es promourà el progressiu soterrament de les existents.
- Es redactarà un Pla de Gestió de Platges per tal de garantir la seva conservació, on es contemplaran entre d'altres els criteris per la seva neteja i en especial de la retirada d'algues.
- Es redactarà el Pla Director Insular de Pedreres per garantir la seva progressiva recuperació i rehabilitació, regulant a tal efecte la utilització de runes de la construcció.

- Es redactarà i aprovarà un Pla Director Insular de ports esportius, que estableixi un sostre real de nous amarres, la possibilitat d'instal·lar marines seques, rampes de llançament i varada de petites i mitjanes embarcacions i la instal·lació de punts de fondeig controlats.
- S'instarà al govern autonòmic a la revisió de la "Llei de ports de les Illes Balears" i a la urgent reordenació d'usos i serveis del port de Sant Antoni de Portmany.
- Es redactarà un pla director sectorial de camps de golf. que tindrà en compte la incidència d'aquest tipus d'infraestructures tenen sobre el territori, els béns naturals i l'economia de l'illa. En cap cas no es crearan noves places residencials o turístiques lligades a camps de golf.
- En col·laboració amb els ajuntaments s'estudiaran fórmules assumibles i realistes que permetin compensar als propietaris de terrenys inclosos a àrees protegides. Es fomentaran polítiques a nivell social a les àrees sotmeses a legislació més proteccionista. Es facilitarà l'accés a vivendes de protecció oficial sempre i quan es compleixin els requisits establerts.
- S'incrementaran els ajuts per als propietaris de sòl rústic per a promoure el manteniment i conservació mitjançant mètodes naturals tradicionals de les finques i s'estudiaran els mecanismes de col·laboració entre l'administració i els propietaris per tal de facilitar les iniciatives públiques en aquest àmbit.
- Es reforçarà el departament de disciplina urbanística, al qual es dotarà de material tècnic i personal suficient per vetllar decididament pel compliment de la legislació urbanística i territorial vigent
- Es crearà un òrgan de disciplina urbanística supra municipal amb la participació de tots els ajuntaments
- Es crearà la figura del defensor del territori.
- S'invertirà en la compra de finques situades en espais protegits per tal de conservar els seus valors naturals.

Medi Ambient

Propostes - Es tornaran a convocar les reunions de la Comissió Ambiental de les Pitiüses.

- Instar al Govern de les Illes balears per a què transfereixi les competències en la gestió de parcs naturals.

Residus - Completar l'execució del Pla de Residus Insular. Se n'exigirà el seu compliment a tots els ajuntaments.

- S'implantarà la recollida de fracció orgànica (una vegada que es faci la planta de Ca Na Putxa per a gestionar aquest tipus de residus, bé sigui transformant-los en biomassa - metà - o compost).

- S'aplicaran polítiques correctores i educatives per tal de potenciar la reducció, reutilització i reciclatge dels residus.

- S'impulsaran propostes per tal d'optimitzar els recursos per a la recollida de residus a tota l'illa (com la possibilitat de mancomunar aquest tipus de servei)

- Es promouran bones pràctiques de minimització dels residus en origen generats per la indústria i grans superfícies.

- S'elaborarà un Pla per tal de facilitar i homologar la posada en marxa de sistemes de control municipals del volum de residus (tant recuperables com fems no recuperables/reciclables) generats per cada productor, així com controls periòdics de la presència d'impurs i rebuig als contenidors de recollida selectiva d'aquests productors.

Aigua - Reclamar les competències sobre la gestió dels recursos hídrics al govern balear.

- Confecció durant la legislatura d'un Pla Director de Subministrament i Sanejament.

- En el marc d'aquest Pla es contemplaria la creació d'un organisme únic insular per a la gestió de l'aigua

- Incentivar des del Consell l'execució de projectes per la separació de les xarxes de pluvials i residuals.
- Col·laborar amb els ajuntaments i el Govern per a la construcció d'una xarxa d'aigua depurada.
- S'estudiaran sistemes per a l'aprofitament de les aigües pluvials.

Energia

- Incrementar els ajuts a la instal·lació d'energia solar fotovoltaica i tèrmica.
- Impulsar la creació d'una oficina per a l'externalització de la gestió de les energies renovables instal·lades als habitatges.
- Millorar el Pla Estratègic d'Energies Alternatives.
- S'establiran criteris d'ecoeficiència (estalvi) als edificis i dependències del Consell.
- Promoure la implantació a nivell insular de centrals d'energia renovable que abasti la demanda, mitjançant fonts d'energia netes.
- Es col·laborarà amb el govern autonòmic i els ajuntaments per realitzar controls de les empreses proveïdores d'energia. Es prendran les mesures necessàries per tal de minvar les emissions atmosfèriques provocades per l'aprofitament dels combustibles fòssils.
- S'impulsaran propostes per tal d'instruir la societat sobre els hàbits que s'han de modificar per a lluitar contra el problema del canvi climàtic.

Educació Ambiental

- Introducció de bones pràctiques ambientals (estalvi d'aigua i energia, compra verda, aplicació de les tres R's per a una correcta gestió de residus: reduir, reutilitzar i reciclar) a tots els equipaments que són competència del Consell, amb l'objectiu de reforçar el compromís cap a un model sostenible per part de les institucions públiques.
- Creació dels Premis a les millors iniciatives locals de medi ambient (dirigides tant a ajuntaments com a associacions, escoles, ONG) com a compromís actiu del Consell amb el món municipal per donar a conèixer els esforços, la iniciativa i la innovació que hi ha darrera d'aquestes actuacions locals per avançar en el camí de la sostenibilitat.
- Creació del Centre de Recursos per a la Sostenibilitat com a equipament d'informació, consulta de bibliografia especialitzada en temes i legislació medioambientals així com assessorament tècnic per a la ciutadania per

conèixer opcions i solucions per viure bé sense fer malbé l'entorn.

- Instar a la Conselleria de medi Ambient del Govern de les Illes Balears perquè crei l'oficina de canvi climàtic d'Eivissa com a centre de coordinació d'actuacions que s'executin des del Govern Balear en matèria de canvi climàtic.
- Creació d'un jardí botànic per a promoure la sensibilització de la ciutadania i dels visitants vers el coneixement i el respecte a la natura.
- Subvencionar activitats i projectes ambientals realitzats des d'associacions i ONG's sense ànim de lucre.
- Crear beques d'estudi i investigació en els espais naturals protegits.
- Fomentar l'educació ambiental transversal (campanyes, cursos, xerrades, tallers, celebració dia de la Terra, dia mundial del medi ambient i altres) adreçada a totes els agents socials (educació formal, educació no formal, majors, hotelers, comerciants i turistes).
- Potenciar la caravana solar (propietat del Consell) com a recurs educatiu en matèria d'eficiència energètica.

Mobilitat

Preàmbul La nostra illa esta marcada per una elevada estacionalitat associada directament al volum de turistes que ens visiten a l'època estival. Això provoca la necessitat de fer front a dos problemàtiques; per un costat la dels residents de tot l'any, que pateixen les mancances de l'hivern i els col·lapses de l'estiu, i per l'altra la dels residents estacionals (turistes); sent aquests darrers el grup més important d'usuaris del transport públic durant 4/6 mesos a l'any.

Els diferents governs anteriors s'han mostrat més partidaris del foment i suport de l'ús del vehicle privat, que del transport públic. Una clara mostra d'aquest fet es la solució que esta en execució per resoldre els problemes de mobilitat, tant de turistes com de residents, i que passa per la construcció de macroprojectes d'autovies amb l'única finalitat de donar cabuda al gran número de vehicles privats que circulen per la nostra illa i que gràcies a mesures d'aquest tipus seguiran incrementant-se any rera any.

Per tant, està clar que no ens trobem davant un problema de manca de infraestructures viàries, si no que es tracta d'un problema de planificació i gestió de la mobilitat. La millora de la planificació i gestió de la mobilitat passa pel foment de l'ús del transport públic i no per la construcció de infraestructures viàries (autovies) sobredimensionades atenent a les limitacions del nostre territori.

Des del PSOE+ExC i per tal de fer front a la problemàtica de mobilitat a la nostra illa, creiem que hi ha que apostar decididament per el transport públic, i volem marcar les línies mestres que han de ser la base del programa electoral i en conseqüència de la futura gestió d'un govern insular:

Propostes - Elaboració d'un **Pla Director de Mobilitat d'Eivissa**, que permeti integrar les diferents línies d'actuació per promoure, de manera efectiva i avaluable, un menor consum energètic del sistema de transport i una major seguretat viària.

- Redacció i aprovació d'un "**Pla Director Insular de Transports**", complement del Pla de Mobilitat esmentat en el punt anterior. Senyalar que el contingut i previsions corresponents a Eivissa de l'actual PDST autonòmic, resulten clarament insuficients, ja que en alguns casos esta desfasat i en altres no s'ajusta a les previsions o plans d'altres administracions.

- La creació del "**Consorti de Transports (Mobilitat) de l'illa d'Eivissa**", amb uns objectius bàsics:

- a) La integració funcional de les diferents concessions de transport de viatgers urbanes i interurbanes.
- b) Promoure la integració tarifària de les diferents ofertes de transports de viatgers urbans i interurbans.
- c) Millora de les freqüències i horaris de les línies.
- d) Crear una targeta vàlida per a tots els mitjans de transport que gestioni el Consorci.
- e) Promoure tarifes especials per a col·lectius específics (estudiants, gent major, etc).
- f) La prioritització de la qualitat, el confort i la fluïdesa del transport públic col·lectiu i la potenciació dels mitjans de transport més eficients per a cada demanda.

- Constitució d'un "**Consell Territorial de la Mobilitat d'Eivissa**", amb la voluntat de promoure l'òrgan participatiu dels agents socials i econòmics interessats.

- Substituir les actuals Conselleries de Transports i de Vies i Obres per una **Conselleria de Mobilitat**.

- Potenciar sistemes de transport col·lectiu més segurs, més ecològics i més eficients.

- Instar al govern autonòmic a la redacció i aprovació d'una **Llei de Mobilitat de les Illes Balears**, que seria el marc normatiu del Pla Insular de Mobilitat.

Altres propostes

- Es farà una auditoria general sobre les autovies a l'illa d'Eivissa, des del procés d'aprovació dels projectes, passant per la seva adjudicació i acabant amb el procés d'execució dels mateixos.

- Introduir millores a les noves autovies per tal de resoldre els problemes provocats per un inadequat disseny de les mateixes, com per exemple els problemes d'entrada a Vila des de Santa Eulària i Jesús.

- Elaborar un pla per reduir el número d'accidents a les nostres carreteres.

- Donar un important impuls al servei a la demanda en el transport públic.

- Realitzar campanyes per promoure l'ús del transport públic.

- Implantació progressiva d'una xarxa de vials per a ciclistes.

- Instar a la renovació de la normativa reguladora del servei de taxi, ja que l'actual és de 1979.
- Es redactarà un Pla Director Insular de carreteres amb l'objectiu principal de clarificar les necessitats en aquesta matèria, demostrant que es factible millorar la xarxa viària fer-la més segura, sense necessitat de construir autovies.
- S'instarà al govern de l'Estat a fer les inversions necessàries a l'aeroport d'Eivissa, per tal de dotar-lo de les mesures de seguretat adients, així com modernitzar tots aquells serveis d'atenció als passatgers i a les companyies aèries, amb criteris de mínim impacte territorial i ambiental.

Habitatge

Preàmbul L'actual i preocupant situació urbanística, lligada a d'altres factors de influència en el sector immobiliari, han generat un creixement imparable del preu de l'habitatge. El resultat immediat és la gran dificultat amb que es troben diferents col·lectius de ciutadans a l'hora d'accedir a un habitatge digne i en condicions suportables per a les seves economies familiars. Per tal de fer front a l'esmentada escalada de preus de l'habitatge lliure, resulta urgent impulsar una política decidida d'actuacions en matèria d'habitatge per part de les administracions públiques.

És per tot això que des del PSOE+ExC entenem que s'ha de fer front a tota aquesta problemàtica plantejant alternatives clares que facilitin l'accés a l'habitatge, per compra o lloguer, a aquells col·lectius més desafavorits.

Aquesta política decidida d'actuació es basa en les següents propostes:

- Propostes**
- Elaborar una normativa legal específica sobre la matèria amb una llei **DEL SÒL** de les Illes Balears, com a marc normatiu únic que permeti ofertar sòl suficient per tal d'aplicar una política social d'habitatge compatible amb un desenvolupament urbanístic sostenible.
 - Regular el sòl per tal de facilitar la seva obtenció a fi de construir habitatge protegit amb una **lleï de l'habitatge de les Illes Balears**, per tal de regular el dret a l'accés a un habitatge, i que s'ha d'entendre com un conjunt d'actuacions, drets i obligacions dels agents públics, privats i socials per garantir la major efectivitat del dret de tots els ciutadans a l'accés a un habitatge digne i adequat a la seva situació familiar, econòmica i social.
 - Fomentar la rehabilitació del patrimoni construït als nostres municipis amb una **lleï de barris**, que en el marc de les lleis descrites en els punts anteriors, permeti executar polítiques de intervenció als barris i àrees urbanes degradades i el manteniment del parc d'habitatges existents.
 - Impulsar mecanismes específics de protecció front a l'especulació del sòl.
 - Promoure la creació i aportació del sòl suficient per la construcció d'habitatges en venda i lloguer de protecció pública.
 - Instar a l'administració autonòmica a què per llei estableixi que del total d'habitatges de nova construcció, com a mínim el 30% seran de protecció (pública/privada).

- Impulsar d'acord amb els ajuntaments polítiques d'intervenció en els barris i àrees urbanes degradades i el manteniment del parc d'habitatges existents.
- Convenis entre les tres administracions, municipal, insular i autonòmica, han de permetre la recuperació definitiva de barris com el de "Sa Penya" a Eivissa, permetent així incorporar bona part dels mateixos al parc d'habitatges a disposició de l'Administració per aplicar polítiques de protecció pública.
- Invertir des del Consell en l'adquisició de sòl que passarà a formar el "Patrimoni Públic de Sòl" de l'administració insular, i que forçosament es destinarà a la construcció d'habitatges de protecció pública. Això permetrà que no siguin únicament els ajuntaments els que tinguin la responsabilitat d'aportar el sòl per aquest tipus de promoció.
- Promoure mesures, amb un tractament fiscal favorable, que posin en el mercat de lloguer i a preus assequibles el major nombre d'habitatges buits possible.

4

INDUSTRIA I ECONOMIA

COMERÇ

TURISME

NOVES TECNOLOGIES

OCUPACIÓ

AGRICULTURA

Economia i Indústria

Preàmbul La nostra economia, en els últims anys està presentant índexs de creixement elevats degut sobretot a l'especulació immobiliària i a les indústries associades al desenvolupament urbanístic. Aquest creixement no és sostenible i es produeix a costa del nostre patrimoni natural, a més de distorsionar els mercats laborals dels altres sectors. Les necessitats de la nostra societat, d'altra banda, reclamen altres tipus de desenvolupament econòmic que prioritzin el servei a les persones per a la millora de la qualitat de vida.

Propostes

- 1** Reactivar la Mesa de Diàleg Social formada per representants del Consell, dels sindicats i dels empresaris com a forum de diàleg per tractar els temes importants de la nostra economia i marcar polítiques conjuntes i consensuades.
- 2** Ajudar a la diversificació del sector terciari, afavorint el desenvolupament d'empreses que proporcionin serveis a les empreses turístiques, sobretot les que promoguin la incorporació de noves tecnologies.
- 3** Augmentar l'oferta formativa i educativa per millorar la qualitat dels treballadors així com potenciar les inversions en I+D+I (investigació, desenvolupament i innovació) per millorar la productivitat de tots els sectors.
- 4** Desenvolupar el sector públic perquè doni resposta a les necessitats de la població en temes d'assistència social i incentivar la creació d'empreses especialitzades en temes socials.
- 5** Promoure la col.laboració entre empreses i la universitat per intentar que la formació oferta cobreixi les necessitats de les empreses i alhora poder millorar les sortides professionals dels universitaris dins de la nostra comunitat.
- 6** Estudiar les necessitats de tots els sectors industrials i promoure plans de formació que els donin resposta i que alhora siguin atractius per als joves i també compatibles amb les pràctiques a empreses.

- 7** Elaborar un pla estratègic en telecomunicacions per al correcte desenvolupament de la utilització de les noves tecnologies a la indústria local perquè es puguin beneficiar de tots els avantatges ofertes tant a nivell de millora de l'eficiència en la producció com en la comercialització i promoció.
- 8** Incentivar la recollida selectiva de residus de les empreses, així com ajudar les indústries en la retirada de residus tòxics.
- 9** Procurar ajudes per a indústries que hagin implantat o estiguin en procés d'implantació de sistemes de qualitat i de gestió ambiental.
- 10** Fomentar i ajudar el sector de treballadors autònoms, amb suport econòmic a la contractació de personal i suport a les estructures de les seues associacions en defensa de llurs interessos.
- 11** Desenvolupar una nova política de sòl industrial per regular-lo i proveir-lo dels serveis necessaris i posar-lo a disposició de les empreses per evitar la proliferació d'activitats industrials en sòl rústic.
- 12** Crear ajudes a la internacionalització de les empreses productores de sectors autòctons com la transformació de productes agraris, bodegues, l'artesania i la moda.

Comerç

Preàmbul El sector comercial a Eivissa té un pes molt important dins de l'economia de l'illa, crea llocs de treball fixos durant tot l'any, és una activitat emprenedora que permet la creació de petites i mitjanes empreses i dinamitza la vida social de l'illa.

Avui dia no es concep una illa amb un clar predomini del sector serveis, sense una activitat dinàmica com el comerç, d'aquí l'obligació que tenen les Institucions de donar-li suport, motivar-lo i actuar de manera activa en totes les propostes i idees que des del sector es plantegin per millorar l'activitat.

- Propostes**
- Elaborar i aplicar un Pla de Dinamització del sector comercial, redactat comptant amb el sector, encaminat a la creació d'un producte que aporti valor afegit al sector turístic, que permeti la seua comercialització, promoció i difusió a l'exterior.
 - Redactar i posar en marxa juntament amb el sector un Pla de Formació específic que permeti incorporar al sector laboral una millor qualificació i preparació.
 - Incrementar els ajuts a la modernització dels establiments comercials per adaptar-los a la demanda.
 - Potenciar la incorporació de les Noves Tecnologies com a mitjà per a millorar el funcionament de la rendibilitat de les empreses.
 - Establir ajudes a la formació de cooperatives de compra i a l'aplicació d'altres instruments per augmentar la competitivitat dels petits comerços respecte de les grans superfícies.
 - Crear un segell de distinció per a comerços que compleixin uns criteris de qualitat i d'atenció al públic.
 - Instituir premis per als projectes més innovadors i les idees més creatives.
 - Promoure la creació de mercats als pobles per a la venda de productes autòctons.
 - Buscar acords amb els ajuntaments per delimitar el desenvolupament de possibles zones comercials a través d'instruments urbanístics i de seguretat.

Turisme

- Objectius**
- Recuperar el turisme com a motor de l'economia insular adaptant-lo a les noves necessitats humanes i als canvis ambientals.
 - Reconciliar els residents amb els turistes i l'activitat turística.
 - Millorar la qualitat oferida als turistes augmentant el nivell de vida dels residents.

Propostes

- 1** Recuperar la mesa de turisme com a punt de trobada i lloc de diàleg de totes les forces socials per definir els objectius de la nostra illa com a destinació turística.
- 2** Redactar un pla estratègic de turisme, consensuat entre tots els sectors socials i amb les altres administracions per decidir les accions a realitzar en els pròxims 8 anys.
- 3** Asumir les competències en promoció turística i concretar els segments i producte a promoure en els diferents mercats.
- 4** Impulsar noves inversions per renovar i revaloritzar les zones madures.
- 5** Donar suport als establiments turístics amb plans de millora de l'oferta tant hotelera com complementària per augmentar els estàndards de qualitat que s'ofereixen, per implementar noves tecnologies i sistemes d'energies renovables en els seus establiments.
- 6** Establir plans de formació continuada en tots els àmbits de treball per millorar la professionalitat i la qualitat del servei ofert pels treballadors del sector.
- 7** Millorar les comunicacions amb el continent i amb Mallorca, a través de convenis amb les companyies aèries i marítimes, per fer possible la desestacionalització.

- 8** Diversificar l'oferta de cara a desestacionalitzar, allargant la temporada amb la creació de productes turístics lligats a la natura, l'esport, la salut, la gastronomia i el patrimoni. Posar en valor aquests actius existents Així com promoure la nostra condició de Patrimoni de la Humanitat.
- 9** Recuperar i constituir una xarxa de camins rurals (sense asfaltar) i sendes per fer rutes a peu i amb bicicleta, senyalitzant-les amb símbols reconeguts internacionalment.
- 10** Implementar un sistema d'informació i comercialització georeferenciat, disponible per Internet i a l'abast de totes les recepcions d'hotels i de les oficines d'informació turística.
- 11** Intentar reduir la incidència del "tot inclòs" regulant el sector incidint en els estàndards oferts mitjançant la implantació d'un sistema de qualitat reconegut i obligatori.
- 12** Vetllar per la normalització del turisme residencial per incorporar-lo als circuits turístics oficials perquè gaudeixi de les seues garanties i controls.
- 13** Crear un centre d'estudis turístics que reculli les dades del sector i que investigui constantment els mercats per proveir les empreses i administracions insulars d'informació necessària per a la presa de decisions i per fer propostes a la mesa de turisme.
- 13** Fomentar el desenvolupament del transport públic per millorar la mobilitat dels residents i turistes de cara a canviar el model turístic.
- 14** Millorar la seguretat pública, buscant el consens de les administracions implicades perquè es penalitzin els actes vandàlics i les actituds incíviques.
- 14** Crear ajudes per a la investigació i la millora de processos en l'activitat turística, principalment aquells que aportin una millor implementació dels sistemes d'informació i un augment de la productivitat de les empreses.

Noves Tecnologies

Preàmbul El món actual està immers en una sèrie de canvis profunds que afecten les seues estructures econòmiques, organitzatives i culturals, propiciats pel desenvolupament de la Societat de la Informació (SI). Les noves tecnologies fan possible d'ampliar els horitzons personals i professionals dels ciutadans si són manejades adequadament, i tendeixen a excloure i a poc a poc a marginalitzar en alguna mesura (esquerda digital) en cas contrari. És un deure de les administracions públiques garantir la igualtat d'oportunitats de tota la població per accedir a les noves tecnologies de la informació i les comunicacions (TIC). L'ésmentat accés ha de ser considerat un pret més dels ciutadans, independentment del seu lloc de residència i de treball, de la seua renda econòmica o de qualsevol altre factor social, cultural o econòmic.

- Propostes**
- Desenvolupar polítiques encaminades a fer que la societat de la informació i l'accés al coneixement sigui de tothom i per a tothom.
 - Dissenyar un pla estratègic de desenvolupament i màxim rendiment (optimització) de les infraestructures de telecomunicacions de l'illa, establint a tal efecte marcs de col.laboració amb les empreses proveïdores de serveis.
 - Dissenyar i desenvolupar un espai Web com a portal d'accés únic per a totes les administracions.
 - Fomentar i implantar xarxes públiques d'àmbit local (municipal i insular integrades entre si) i amb tecnologia WI-FI (wireless fidelity) que permetin la connexió gratuïta i amb banda ampla a Internet tant als edificis públics i a punts rellevants i estratègics de l'illa (ports i aeroports, etc).
 - Estendre la cobertura de la TDT (televisió digital terrestre) a tota la població de l'illa per: solucionar els problemes de mala recepció (especialment durant l'estiu) de les cadenes d'àmbit estatal i autonòmic (TV1, TV2, TV3, Antena3, etc); accedir a altres moltes cadenes amb continguts diversos; acostar la TV a zones sense cobertura de l'illa.; generar serveis innovadors de naturalesa social i pública; escurçar d'alguna manera l'esquerda digital de la nostra societat actual.
 - Establir plans de formació per a tota la població (desenvolupament de plans específic per a col.lectius afectats per l'esquerda digital) d'alfabetització tecnològica, de manera que tothom pugui accedir en igualtat de condicions a les TIC.

- Implantar noves aplicacions informàtiques a l'àmbit de l'administració pública per millorar la gestió interna, augmentar la proximitat amb els ciutadans i aprofundir en la democràcia. Això permetrà simplificar molts tràmits i que els ciutadans puguin relacionar-se amb l'administració (i participar més activament) a través d'Internet.
- Establir línies d'ajuda i crèdits subvencionats per a l'adquisició d'equips informàtics, prioritzant els col·lectius més desfavorits.
- Modernitzar i ampliar els sistemes d'informació i promoció turística actuals tenint en compte els canvis profunds produïts en el sector en els últims anys degut al desenvolupament de la SI.
- Impulsar la creació de Centres Comercials Virtuals que agrupin les empreses turístiques amb escàs potencial comercial per separat, que els faciliti l'accés i la gestió dels seus clients amb qualitat i eficàcia.
- Implantar un sistema d'agents intel·ligents per dur a terme sistemàticament tasques de planificació i assistència personalitzada de viatges (transport, hotel, oferta complementària) per a determinats "perfils" de turistes.
- Creació d'una entitat mitxa (pública i privada) per al desenvolupament de la SI amb participació d'AAPP, agents socials i econòmics, professionals del sector, col·lectius, etc, que assessori des d'una perspectiva àmplia i multidisciplinària el consell insular i els diferents ajuntaments de l'illa.

Ocupació

Preàmbul En els últims anys de govern progressista a l'Estat espanyol s'han produït canvis importants en el terreny legislatiu que modificaran de manera important el funcionament del mercat laboral. És funció de les administracions locals afavorir la implantació d'aquesta nova normativa i vetllar pel bon funcionament de les relacions laborals, entre les empreses i els treballadors.

Propostes

- 1** Activació de la Comissió Insular d'Ocupació i la Mesa del Diàleg Social, que sigui realment paritària i amb delimitació de funcions i de continguts.
- 2** Proposar i liderar un Pacte per l'Ocupació Estable amb els agents socials i econòmics.
- 3** Activació del Fórum de la Immigració.
- 4** Potenciació, reestructuració i coordinació dels recursos del CI implicats en polítiques actives d'ocupació: escoles taller, tallers d'ocupació, formació ocupacional i contínua, servei d'orientació general, SAIL-PD, agents de desenvolupament local, convenis SOIB-corporacions locals i renda mínima d'inserció. Es crearan veritables itineraris d'inserció sociolaboral especialment en els casos de col·lectius en exclusió social o en risc, discapacitats i joves amb fracàs escolar, aprofitant els recursos anteriors..
- 5** Pla d'actuació de desenvolupament local (agents de Desenvolupament Local).
- 6** Pla de xoc contra la sinistralitat laboral a Eivissa . Es contractarà un segon tècnic de prevenció de riscos laborals, es millorarà la coordinació entre administracions (Serveis d'Inspecció dependent de Govern Central i prevenció autonòmica) i s'augmentaran les inversions en formació de Prevenció de Riscos Laborals
- 7** Actuació coordinada i complementària amb municipis en matèria d'ocupació.

- 8** Mesures de disminució de la precarietat contractual en l'Administració.
- 9** Estudis sectorials sobre la desigualtat de gènere per sectors, a fi d'elaborar plans que potenciïn la igualtat de gènere al lloc de treball.
- 10** Seguiment posterior dels alumnes que han realitzat cursos de formació, a fi de comprovar-ne l'eficàcia, per planificar plans de formació millor adaptats a les necessitats de l'economia local.
- 11** Incentivar la participació activa dels treballadors en els processos de millora i de certificació de la qualitat, assegurant que unes correctes condicions de treball siguin elements essencials de la qualitat total de l'activitat i de l'empresa.
- 12** Vetllar perquè s'asseguri la igualtat de drets laborals i salaris amb independència de gènere, edat, ètnia o religió.
- 13** Potenciar itineraris d'atenció personalitzada dirigits preferentment a tots els joves i adults que compleixin més de sis mesos de desocupació, segons les seues característiques i els seus requeriments personals i professionals, de manera que s'ofereixi accés a mesures actives i eficients per a la seua capacitat laboral.
- 14** Propiciar la utilització adequada de les diferents modalitats contractuals laborals per afavorir l'equilibri entre la vida professional i la vida privada, entre flexibilitat i estabilitat, afavorint el desenvolupament de la carrera professional.
- 15** Promoure la Xarxa Eures per donar a conèixer les possibilitats de treballar a l'estranger, convivint amb una altra cultura mentre s'aprèn o es perfecciona un nou idioma.
- 16** Es farà un quadre de baremació per a la contractació d'empreses per l'Administració en què inclouran com a indicadors bàsics el seu grau de sinistralitat laboral, la presència de treballadors discapacitats i l'estabilitat contractual.
- 17** Es farà un pla de compensació de complements de cotització dels fixos discontinus

- 18** Es prendran mesures de disminució de la precarietat contractual a l'Administració

- 19** Es construiran tallers polivalents per a la impartició d'especialitats formatives en oficis demandats pel mercat laboral, per exemple, fusteria d'alumini, especialitats de la branca De la construcció, especialitats marítimes, etc.

Agricultura

Preàmbul L'agricultura és el sector, més que no primari, primordial per a la subsistència de qualsevol cultura. A Eivissa, encara més, és senyal d'identitat dels eivissencs i del seu entorn. Per tot el que genera, ha estat i és un dels seus principals atractius turístics.

Això no obstant, els efectes del turisme sobre l'agricultura han estat nefastos: el turisme ha suposat pèrdua de terrenys, d'aigua i de mà d'obra jove, a més de provocar una pèrdua d'interès pe continuar la feina al camp (i la terra s'ha convertit en un bé especulatiu), i un augment en la inflació i els preus, cosa que contribueix al fet que viure del camp sigui, cada vegada més, tasca d'herois.

El turisme ha facilitat a més una invasió de productes alimentaris de fora, mentre que amb prou feines ha ajudat el processat i comercialització dels productes agrícoles locals.

L'agricultura ha estat la gran perdedora enfront a l'auge turístic, immobiliari i econòmic, per la qual cosa es pot parlar de deute històric amb aquest sector. Per això, cal recompensar i donar suport a la pagesia, i d'altra banda formar i animar la gent jove perquè treballi al camp. Les condicions de l'illa (clima, terra...) són excepcionals per obtenir uns productes deliciosos i de qualitat. Aquest és un valor que s'ha d'aprofitar i potenciar.

Protegir i potenciar l'agricultura suposa:

- Un manteniment del paisatge mosaic tradicional, amb els rendiments turístic-econòmics indirectes que això suposa.
- Una protecció de la forma de vida tradicional, que forma part del patrimoni, de la cultura local: aquest patrimoni cultural conforma la identitat de la gent d'Eivissa i suposa a més un atractiu turístic afegit.
- Un augment de la qualitat de vida, en donar poder de decisió sobre el que consumim.
- Fer passes cap a la sostenibilitat, i més endavant cap a un autoabastiment que pugui suposar la supervivència.

En els temps actuals i que vénen, i més en una illa, es necessita una nova generació d'agricultors que puguin servir-se de les últimes tecnologies a més dels coneixements ancestrals, per donar menjar a la gent.

És necessari acostar el poder de decisió tant com sigui possible als treba-

lladors, en aquest cas en l'agricultura, perquè puguin controlar els recursos que necessiten: terreny, aigua, matèries primeres... Alhora és necessari augmentar l'autoestima de la gent del camp, que durant tant de temps ha estat marginada i considerada com l'esgraó més baix del món laboral. La gent del camp ha d'estar orgullosa de la seua feina, que és essencial, talentosa i sacrificada.

No obstant això, no es tracta de donar peix sinó d'ensenyar la gent a pescar, i després ajudar-los a transformar, envasar i comercialitzar el seu producte. Així es podrà recuperar aquest sector com una part important de l'economia i la vida illenques.

Propostes

- Compensar i subvencionar les activitats menys rendibles, sobretot les que contribueixin a mantenir el paisatge rural (llaurar el camp, neteja de feixes, cura dels arbres...).
- Simplificar la burocràcia agrícola, i posar els tècnics especialistes a disposició de la pagesia per ajudar-los amb la paperassa. Es proposa que hi hagi funcionaris als ajuntaments que estiguin a mà uns certs dies a la setmana i que la resta de temps aquests tècnics vagin a les finques i estiguin a disposició dels agricultors. Es tracta de racionalitzar i informar millor sobre les ajudes disponibles i els seus mecanismes, per prevenir que no acabin en mans només d'aquells que s'espavilin més.
- Donar ajudes econòmiques i de gestió també per a les millores agrícoles, les conversions a mètodes menys contaminants, etc.
- Fomentar l'associacionisme i el corporativisme: proveir administratius experts en associacionisme per prestar suport logístic a les associacions agràries i ramaderes, proveir locals i recursos per aquestes associacions de manera efectiva i àgil i organitzar la maquinària compartida i les comandes conjuntes.
- Cursos de formació: per a joves, d'introducció i aprenentatge tècnic, prioritzant els mètodes ecològics i respectuosos amb el medi; per a major, i per a qui ho vulgui, cursos de reciclatge cap a mètodes més respectuosos; per als pagesos de cap de setmana (per als quals el camp suposa gairebé una teràpia), cursos sobre bones pràctiques respectuoses amb el medi ambient i d'estalvi de recursos; facilitar que els pagesos puguin transmetre els seus coneixements als joves, i també que vinguin professors/es experts de fora.
- Revaloritzar el producte autòcton:
 - Marques de qualitat
 - Denominacions d'origen, productes de la terra.
 - Segells ecològics.
 - Comercialitzar el producte autòcton

- Crear un MercaEivissa, que millori la concentració, distribució i comercialització dels productes
- Treballar a fons per promoure el producte a les fires d'aquí i de fora (ex. Fitur).
- Mercats pagesos setmanals a cada municipi
- Impulsar indústries de transformació alimentària.

- Una vegada dinamitzada la producció i distribució:

- Donar incentius a hotels, empreses i botigues que utilitzin i promocionin el producte local i crear una marca distintiva d'aquests establiments

- Facilitar que l'agricultor participi en les decisions que l'afecten:

- Participació en el nou Consell de l'Aigua d'agricultors de diferents àmbits (agricultura tradicional, convencional, integrada i ecològica)

- Dinamitzar el Consell Agrari.

- **Delimitar àrees d'ús agrícola preferent**, a través d'instruments urbanístics legislatius, per afavorir l'agrícola i forestal abans que la urbanització a certes zones, amb incentius i compensacions econòmiques per als que hagin renunciat a obtenir rendiments via urbanització.

- **Treballar seguint criteris innovadors** i desenvolupar l'àrea d'investigació agrària:

- Dinamitzar Can Marines

- Desenvolupar l'ús de plantes medicinals i aromàtiques autòctones i els productes que se'n deriven.

- Investigar espècies autòctones, i d'altres de fora que es puguin adaptar i ser rendibles a nivell econòmic i gastronòmic

- Crear concursos agraris amb premis

- **Modificar la Llei d'Agroturisme**, perquè aquesta figura sigui un autèntic complement de l'activitat agrària i ramadera (i no convertir els agricultors en empresaris, fomentant l'abandonament del camp, com passa ara).

- **Primar l'agricultura autòctona i ecològica**, com a previsió de futur, com a motor econòmic, i per protegir la salut de la gent, de la terra i de l'aigua. Crear un banc de Llavors autòctones que dinamitzi el sector.

- Crear un planter ecològic insular

- Crear una planta de compostatge

- Crear un banc de terrenys en desús i vincular-los amb joves que vulguin començar a treballar al camp.
- Impulsar els horts ecològics públics i urbans, a escoles i centres per a majors, així com la jardineria pública i privada més ecològica.
- Impulsar la fabricació de pinsos autòctons (de garrova, de cereal...)
- **Implicar la gent del camp en l'obtenció i intercanvi de llavors**, la reproducció de plantes, la investigació de varietats noves, i la conervació de races autòctones, creant convenis directes.
- **Crear indústries d'explotació de la muntanya i del bosc** (ex. de fabricació de caixes de fusta de pi, comercialització de triturat de podes, calderes de biomassa...)
- **Fomentar la creació de petites indústries familiars** de transformació de productes agraris (ex. Xarop de garrova, cereals...)
- Fomentar la ramaderia, sobretot el bestiar autòcton
- Designar un cos d'assistència immediata davant els atacs dels cans als animals dels grangers, que ajudi a compilar el necessari per denunciar-ho, i que intenti localitzar els animals que ataquen.
- Mancomunar els serveis que siguin possibles (ex la gestió de camins i caminois, el subministrament públic d'aigua, la recolecció i compostatge de residus orgànics, les zones industrials, una canera...)
- Ajudar econòmicament la restauració de sitges, forns de calç, forns de quitrà, pous...)
- Ajudar el manteniment del secà (ex cereal)
- Fomentar una política de cura del camp no cultivat, ampliant els recursos i àmbits d'acció de cossos com l'Ibanat i col.laborant amb els grups ecologistes i voluntaris
- Manténir l'illa lliure de productes transgènics.
- Fer complir la normativa (la llei legisla Plans Tècnics de Caça que estan molt bé). Especialment i per començar: que es creï l'examen del caçador.
- Potenciar la caça amb mètodes tradicional, amb cans i sense armes.

La Pesca

Era una activitat lligada tradicionalment dins els municipis rurals a l'agricultura, com a un recurs complementari durant les temporades de menys feina agrícola, i que avui per molta gent té més importància com a esport. Encara que hi havia uns quants patrons de barca a Santa Eulària o altres bandes, Vila era el lloc principal de pescadors d'ofici. Però, des de la primera meitat del segle passat, l'activitat ha patit cada cop més d'una situació de pesca excessiva per causes predominantment no locals i de difícil solució (mesures de conservació d'àmbit mediterrani o més ampli). Per una banda, hi ha pesca legal però excessiva i freqüentment perjudicial (la degradació del fons marí per la pesca d'arrossegament, la matança accidental de tortugues o de peixos massa petits, la proliferació de meduses). Per l'altra banda, hi ha pesca il·legal, tant d'escala gran (vaixells de fora amb arrossegament indiscriminat, pesca abusiva amb avioneta) com d'escala petita (pesca submarina i furtiva amb botelles, xarxes il·legals). A la llarga, la pesca abusiva o il·legal perjudica econòmicament tant els pescadors mateixos com els consumidors.

Propostes Establir canals de diàleg permanent amb la confraria de pescadors, per tal de tenir sempre present les idees dels professionals del sector.

Incrementar les mesures actuals de conservació, com ara les reserves naturals, reserves marines als illots, esculls artificials i vedes de pesca.

- Aturades biològiques (tonyina, cirviola, raor)

- Estudiar l'elaboració de normatives més efectives i col·laborar amb mesures estatals i internacionals de conservació i de control de la pesca legal, controlant el perímetre de pesca de les Pitiüses, sobretot amb respecte a la pesca d'arrossegament.

- Aplicar les lleis existents sobre la pesca il·legal a nivell local, amb un finançament i personal adequats. Controlar la legalitat del subministrament de peix a restaurants, hotels, botigues, etc.

- Estudiar les possibilitats de piscicultura.

- Controlar prudentment la pesca esportiva i d'esbarjo, tant la tradicional amb llaüts i altres embarcacions com la nova de bus. Aquestes activitats (pesca turística, excursions, etc.) ofereixen també feines alternatives per als pescadors i mariners que vulguin dedicar-s'hi.

